

Mottagare

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.rul.remissvar@regeringskansliet.se

LI2025/01327

Datum

2025-09-02

Diarienummer

RS250925

Yttrande – Svar på remiss rörande betänkandet Ökad tydlighet, stärkt samverkan – förutsättningar för framtidens utvecklingspolitik (SOU 2025:85).

Angående remissen av betänkandet Ökad tydlighet, stärkt samverkan – förutsättningar för framtidens utvecklingspolitik (SOU 2025:85).

Kapitel 3. Utgångspunkter och huvudfrågor

Region Halland delar i stort utredningens identifierade utgångspunkter och huvudfrågor. Region Halland är särskilt positiv till bedömningen att de uppgifter som regionerna idag har enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar (2010:630) bör ligga fast.

Region Halland instämmer i att samverkan över administrativa gränser är mycket viktigt inom regional utvecklingspolitik. Region Halland samverkar med andra regioner såväl nationellt som internationellt. Men när det rör frågan om en reform av länens administrativa gränser vill Region Halland särskilt poängtera, likt vi tidigare gjort i våra yttranden gällande SOU 2018:10 och SOU 2016:48, att vi ställer oss starkt kritiska till en förändring av den regionala indelningen. Det är Region Hallands fasta hållning att en ombildning till större regioner inte hade resulterat i ett mer framgångsrikt regionalt utvecklingsarbete.

I kapitlet omnämns flera större frågor relativt övergripande. Exempelvis rörande en potentiellt differentierad ansvarsfördelning, eller länsstyrelsens roll för en mer samlad stat. För att kunna lämna utförligare synpunkter rörande dessa frågor efterfrågar vi i slutbetänkandet tydliga exempel och konsekvensbedömningar.

Kapitel 5. En sammanhållen territoriell politik kräver tydligare ansvarsfördelning och styrning

Region Halland instämmer i att det inte är tydligt vad staten vill med den territoriella politiken. Region Halland delar också bilden att det finns behov av en tydligare ansvarsfördelning inom det regionala utvecklingsuppdraget. Det gäller delvis vilken roll staten och statliga myndigheter har, men också hur arbetet fördelas mellan region och länsstyrelse. Region Halland instämmer även i bedömningen att en verksamhetslogik kan tydliggöra hur inblandade aktörer och nivåer bidrar till den territoriella politiken.

Adress: Region Halland, Box 517, 301 80 Halmstad

Besöksadress: Södra vägen 9

Telefon: 035-13 48 00 Fax: 035-13 54 44

E-post: regionen@regionhalland.se

Webb: regionhalland.se

Org. Nr: 232100-0015

Region Halland delar bedömningen att det saknas en sammanhållen uppföljning av den regionala utvecklingspolitiken på nationell nivå. Region Halland har, likt många övriga regioner, ett uppföljningssystem som mäter utvecklingen i den egna regionen och de insatser som ska bidra till en hållbar och konkurrenskraftig region. Men Region Halland upplever att det saknas en samlad analys av i vilken utsträckning regioner och andra aktörer bidrar till den nationella målsättningen för den territoriella politiken.

Region Halland kan konstatera att delar av delbetänkandet signalerar ett behov av ökad statlig styrning inom politikområdet. Inför det fortsatta utredningsarbetet vill Region Halland särskilt lyfta vikten av att balansera statens kompensatoriska anslag och regionernas utvecklingsuppdrag. Region Halland anser att en ökad statlig styrning av den territoriella politiken inte får gå ut över regionernas mandat att i demokratiskt förankrade processer anpassa och prioritera insatser efter lokala förutsättningar. Ett viktigt ingångsvärde i det fortsatta utredningsarbetet bör vara att det ska finnas en balans mellan å ena sidan strävan efter enhetlighet i politikområdet, och å andra sidan regionernas mandat att främja utveckling utifrån den egna geografins förutsättningar.

Region Halland menar att regionerna är bäst lämpade att driva det regionala utvecklingsarbetet och att länsstyrelsen och andra myndigheter bör understödja arbetet utifrån sina respektive myndighetsuppdrag. Regionerna har unika förutsättningar att leda regionala utvecklingsprocesser genom sin förmåga att samla kommuner, näringsliv, myndigheter och civilsamhälle kring gemensamma mål och utifrån lokala behov.

Kapitel 6. En ny territoriell politik kräver samverkan

Region Halland instämmer i att samverkan är nödvändig för ett välfungerande regionalt utvecklingsarbete. En ökad tydlighet kring vad som förväntas av olika aktörer vore positivt. Samtidigt är det inte möjligt (eller eftersträvansvärt) att fullt ut styra hur samverkan ska se ut och behoven kan variera mellan olika delar av landet. Det måste därför fortsatt finnas en flexibilitet i systemet som ger regioner, myndigheter och andra aktörer möjlighet att samverka i gemensamma utvecklingsprocesser när specifika behov uppstår.

Delbetänkandet refererar till utredningen om Staten och kommunsektorn – samverkan, självstyrelse, styrning (SOU 2024:43). Som Region Halland lyfte i sitt remissvar till nämnda utredning förutsätter ett effektivt regionalt utvecklingsarbete möjligheter för regionerna att ha dialog direkt med enskilda myndigheter. Region Halland ser inte behov av en intermediär i en sådan samverkansstruktur. Det är däremot inte negativt om staten kan ge en mer samlad bild av statliga myndigheters bidrag och inriktning i den territoriella politiken på regional nivå.

Region Halland har redan idag en upparbetad samverkan med civilsamhället och har inte några invändningar mot det författningsförslag som presenteras.

Kapitel 7. Regional utvecklingspolitik och landsbygdspolitik – ett eller två politikområden?

Delbetänkandet konstaterar att det finns faktorer som talar både för och emot att den regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken slås samman till ett politikområde med ett gemensamt mål.

Utifrån ett regionalt perspektiv vore det nödvändigtvis inte en stor förändring att slå samman de två politikområdena. Region Halland arbetar redan idag med landsbygdsfrågor som en del i uppdraget att främja hela territoriets utveckling. Konkret innebär det exempelvis finansiering och gemensamma projekt genom Lokalt Ledd Utveckling Halland (LLUH), näringslivsfrämjande insatser på landsbygden (framför allt inom livsmedelsproduktion och måltidsturism), skogsförvaltning, bredbandsfrågor och stöd till kommersiell service.

Vilka sakfrågor och insatser som faktiskt avses, och hur ansvarsfördelningen kommer se ut, hanteras dock först i slutbetänkandet. Utifrån delbetänkandet är det därför svårt att bedöma vilken effekt en sammanslagning skulle ha och i vilken mån det vore positivt för den territoriella politiken. Det är en tämligen stor skillnad i målbild och logik att å ena sidan arbeta för att främja utveckling, och att å andra sidan genomföra rent kompensatoriska insatser för geografier där man anser att marknaden misslyckats med att upprätthålla en godtagbar nivå av service, även om det givetvis finns beröringspunkter.

En central fråga i sammanhanget är huruvida ett gemensamt politikområde skulle innebära en ökad geografisk styrning av den regionala utvecklingspolitiken från statlig nivå. Det vill säga, att staten i högre utsträckning pekar ut vilka geografier (i det här fallet landsbygd) som regionerna bör fokusera sina insatser på. Region Halland anser att regionerna själva har bäst förutsättningar att analysera inomregionala skillnader och planera insatser för ett effektivt regionalt utvecklingsarbete. Hur insatser prioriteras mellan städer, mindre tätorter, tätortsnära landsbygd och glesare geografier behöver se olika ut för olika regioner. Att regionerna har ansvar att utveckla hela sitt territorium bör fortsatt vara en central utgångspunkt inom det regionala utvecklingsuppdraget.

I frågan om ett eller två politikområden lyfter delbetänkandet en avvägning som särskilt viktig: balansen mellan kompensatoriska insatser och en politik som fokuserar på enskilda läns förutsättningar att uppnå en hållbar regional utveckling. Här vill Region Halland lyfta att statens styrning av politikområdet till delar redan har ett utpräglat kompensatoriskt anslag. Fördelningen av 1:1-medel är ett tydligt exempel på detta.

Tillväxten i befolkning och jobb har de senaste decennierna präglats av ökad geografisk koncentration. De regioner som gynnats av utvecklingen, däribland Region Halland, får idag lägst andel 1:1-medel. Det betyder att Region Hallands regionala utvecklingsarbete idag till stor del finansieras med egna medel. Det bör ses i ljuset av att det kommunalekonomiska utjämnningssystemet redan finns till för att hantera mellankommunala och mellanregionala strukturella skillnader.

Region Halland instämmer i att territoriell sammanhållning är viktigt för Sverige och att det kan finnas skäl för statliga anslag att inte vara jämnt fördelade mellan Sveriges regioner. Men Region Halland anser att det nu finns anledning att till delar revidera fördelningsprinciperna för 1:1-anslaget genom att skapa ett grundbelopp för samtliga regioner som ger resurser för grunderna i det regionala utvecklingsuppdraget, alternativt öka beloppen till regioner som över tid har vuxit mer än riksgenomsnittet. En sådan förhållning hade skapat mer balans i systemet och understrukt betydelsen av att också främja utvecklingen i de delar av Sverige som står för merparten av landets befolknings- och jobbtillväxt. På sikt kan det annars finnas en risk att systemen sammantaget hämmar landets samlade tillväxt- och omställningsförmåga.

Regionstyrelsen

Mikaela Waltersson (M)
Regionstyrelsens ordförande

Krister Björkegren
Regiondirektör